

ИЗЛАЗИ
СВАКИ ДАН
ЦЕНА
ЗА СРЕДНУ

ЗА 1 МЕСЕЦ 2 ДИН.

ЗА ИНОСТРАНСТВО
ЗА 1 МЕСЕЦ 3 ДИН.ПРЕТПЛАТУ ПРИМАЈУ
СВЕ ПОШТЕ У СРЕДНЈИ
И ИНОСТРАНСТВУ.

ЗВЕЗДА

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ

ПРЕТПЛАТУ ТРИБА СЛА-
ТИ СТВЕРИ М. ВЕСЕЛИНО-
ВИЋУ ПРОФ. БОГОСЛО
ВИЋЕ.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА
НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

УРЕДНИШТВО СЕ НАЛАЗИ
НА „КОСАНЧИЋЕВОМ
БЕНЦИ“ БР. 16

Број 10 п. д.

УРЕДНИК: Јанко М. Веселиновић.

Број 10 п. д.

САДРЖАЈ

*** — Хајдук Станко — Карпатски замак — Ситнице — Пошавце
— Остављени просјак

Кад сам под липом цвјетаном, на мекој зеленој трavi
Ручицу гладио твоју,
У твоје око сјајном, у чарној твојој ајени
Сливу сам виђо' овоју.
И душу моју младу обуве радост тајна.
Па сам се пит'о тада:
О, да ли сливу моју и у срцу твоје
Ти гајиш тако млада?
Питао сам се само и руку бјелу твоју
Јаче сам јоште стисн'о,
А са то пољуб добих. — Хвала ти, Боже свети
Ја више нисам исн'о.....

Св.

ХАЈДУК СТАНКО

РОМАН У ТРИ ДЕЛА

од
Јан. М. Веселиновића.

(28)

ДРУГИ ДЕО
О С В Е Т Н И К

(НАСТАВАК)

III

З е к а.

Северо западни део Мачве покривен је готово са-
мим барама. Од Дрине се, баш код саме Црне Баре, од-
ваја једна растока која се зове „Студена бара.“ Та се
растока изнад Црне Баре зове „Рибњача.“ Ту се она
разлева и прави мале острвчиће који су врло плодни.
Од састанка изнад тих острвчића зове се „Јовача“ а
мало даље „Засавица.“ „Студена бара“ кад кад и пре-
суши, али у „Засавици“ свакад има воде, много воде.
Њена је дубина ужасна. Човек се превари гледећи шаш
и локвањ на површини њеној, али кад су једном хтели
да извуку један струк локвања из корена запрепастили
су се: јер је струк био дугачак осамнаест мушких пед-
љи, а опет није с кореном извучен него прекинут.

Селаци из Засавице, Раденковића, Црне Баре и
других околних села не зову „Засавицу“ реком него је-
зером.

И готово имају право. Доста пута — као што ре-
кох — пресуши извор њен па и само ушће, а она има
воде много, и сувише,

Чудновато је њено становништво. Има ту водених
тица сваке сорте. Какав научар који изучава тике, мо-
гао би у њој наћи много нових ствари. Сем тога, она
у недрима својим гаји разноврсне рибе. У њој ћете наћи
рибе као и у Сави.

Ту поред Саве и Засавице, најрадије се бавише
хајдуци. Близу им је обала да би могли, на случај по-
тере, сачувати своје главе и бегством се спасти. Места
њина пребивалишта зваху се разно... Изнад села Раден-

ковића зове се „Дренова греда“, Изнад Банова Поља
баш уза саму Саву зове се „Вишкупја.“

Та су места била обрасла густом шумом; сем тога
воденичари су им давали храну: дакле, душу дало.

Кад се харамбаша са дружином вратио, дочека га
Ногић врло весео.

— Добро дош'о, 'арамбашо!

— Боље наш'о!

— Богу 'вала, здрави сте!

— Као што видиш.

— Да те обрадујем, 'арамбашо!...

— Чиме?

— Приновком.

И како се све беше дигло на ноге да дочека свога
старешину, Ногић му показа једнога човека што сто-
јаше одвојено уз један пањ.

Могло му је бити преко тридесет година, крупан,
крупнији од свију у дружини, смеђ, леп као уписан.
Оно велико, господско око гледаше отворено и слободно
у саму зеницу.

Харамбаша му приђе.

— Одакле си? — запита га.

— Из Ерцеговине.

Глас му загрме као грмљавина.

— Кад си преш'о овамо?

— Данас. Преплив'о сам Дрину.

— А ко те упути?

— Један воденичар.

— Како му је име?

— Не знам. Само ми рече: иди, наћи Срећка 'а-
рамбашу. Пођи овим путем, па ћеш право у његову
дружину, и кажи му: Дева ме посл'о

Он је говорио слободно, отворено. На први поглед
допао се харамбаша.

— А како је теби име?

— Зека.

Хајдуци се загледаше.

— Како му је то име? — рече готово гласно За-
врзан.

— Тако су ме звали од кад знам за се. — рече
Зека и погледа у Заврзана.

— Па шта си рад?

— Дођо' теби, па шта ми наредиш. Ти видиш да
се на данашње вријеме не оре и не копа!... Данас ко
срца има мора у гору.

— А што си ти оставио своје огњиште? — упита
га харамбаша.

— Од добра нијесам, знај на сигурно. Побјег'о сам
да главу склоним. Турци ми побише све, само ми се
мајка избави. Ја и она остасмо: она да јада а ја да
крвим.

— А ко те тако уцвељи?

— Турчин. Ја му не знам имена. И све једно ми је!
Звао се он Мујо, Асан, Мехо — он је Турчин и крив
ми је!... Ја дођох овђе мислећи да сте и ви освјетници..

— Јесмо, јесмо — рече харамбаша.

— И да вам нећу бити на одмет!... Колико будем
мог'о учинићу, а мислим да се нећу постидјети!..

Његова снага, његов глас и оштро око допаде се хајдуцима. Привикаше са свију страна:

— Да га примимо, 'арамбашо!

— Нека Станко има пара, да нас не буде „лијо“... рече Заврзан.

— Бога ми је потешко Станку пара наћи, он пушком коље. — рече Суреп.

Та Сурепова реч вредила је Станку толико, колико кад би га уз гусле певали.

— Лијепо — рече Зека. — Даће Бог да и мене видите у окршају!

— Добро, соколе!... Примам те! — рече харамбаша.

И пошто и Зека окуси хлеба и соли почеше му прилазити хајдуци и целивати се с њим...

Окретоше шале и приче и то је ишло од уста до уста као чаша руменике од руке до руке.

Заврзан је причао о Станковом мегдану, и, ма да је то у ствари јуначко дело, Заврзан га је толико окитио, да се чак и самоме Станку учинило да је претерао.

— Људи! Браћо!... И ја умем гађати!... И сви ми умемо гађати, али онако!... Говори, Сурепе!... Та проговори онемимо да Бог да!...

— Ти говориш за десет жена!... рече Суреп а сви прснуше у смеј.

— Чујеш, Станко!... Твоје ће јунаштво учинити да се још и Суреп расприча!...

Зека је гледао час у једног час другог хајдука. Станко му је од првог погледа пао на срце. Он се дивио тако сигурној руци и поузданом оку... Пришао је заједно са хајдуцима и гледао сребрњак и јатаган што је Станко добио, и дивио се изради... Заврзан извуче јатаган па загледа у оне шаре које бежу исписане на њему.

— Зеко! рече он.

— Чујем.

— Јеси ли писмен.

— Јесам, у длане.

— Баш ка' и ја.

(Наставиће се).

КАРПАТСКИ ЗАМАК

РОМАН ЖИЛА ВЕРНА.

ПРЕВЕО С ФРАНЦУСКОГ А. Д. РАДОСАВЉЕВИЋ.

(НАСТАВАК)

(7)

Тај би убави стан био одвећ велик за човека самца. Али он не беше сам, газда-Колц. Десетогодишњи удовац

ОСТАВЉЕНИ ПРОСЈАК

(С РУСКОГ)

(СВРШЕТАК)

— Баш ћу побећи од њега. Кад сутра пођемо, и кад изађемо на пут, ја ћу га оставити.

— Је ли ти то видео? запиташа га Гриша и извуче из свог џепа табакеру од сребра, коју је заборавио неко од гостију. Види како се само отвара.

И табакера се с лупом отвори.

— Ко ти је то дао?

— Купио сам. Дао сам педесет рубаља, одговори му Гриша, не првенећи.

За тим му показа разне кухинске ствари, пуно различитих ножева, који су сваки, по његовом уверењу стајали, најмање сто рубаља један. И тај интересантни разговор трајао би до по ноћи, да се, случајно, у предсобљу не зачуше кораци. И Вањка штукну у своју одају. У кујни затворише врата и угасише ватру. На скоро за тим све се умири. Вањка се пружи поред чика Јакова и брзо заспа.

* * *

Сутра дан путници су већ били на друму рано у јутру.

имађаше кћер, лепу Миријоту, којој се дивљаху сви у Версту, у Вулкану, па и даље. Она се могла звати једним од оних необичних, незбожачких имена Флорика, Дајина, Давриција, која су код Влаха веома уважена. Али њој! беше ише Миријота, што ће рећи „јагњешце“. Ну, то је јагњешце одрасло; беше то сада вито, плаво девојче од својих двадесет година, угаситих очију, веома блага погледа, умиљата лика и згодна стаса. То је заиста било довољно, па да изгледа, Бог зна како, примамљива у својој копцуљници, извезеној црвеним концем о врату, раменима и мишицама; њена сукња, стегнута око појаса, сребрном копчом о струку привезана, плаво и црвено пругаста кецеља, т. зв. кастринца, мале ципеле од жуте коже лаки рубац на глави, дугачка мека коса, чији је перчин био украшен каквом врпцом или металном прећицом, — све јој то даваше диван изглед.

Да, беше лепа девојка, Миријота Колц, а, покрај тога — што ништа не смета — богата за то село, забачено у дну Карпата. Да ли је добра домаћица? Без сумње; када тако наметно управља кућом свог оца. Образована?... Довољно! у школи учитеља Е мода учила је читати, писати и рачунати, пише и чита тачно, али даље није дотерала — а и чему би? У причи, опет не беше јој никог равног. Она их зна толико, колико и њен учитељ. Она зна причу и о девојачкој стени, где нека млада, мала фантастична, кнежевска кћи уме да умакне татарској потери; причу о змајевој пећини, у долини „Краљеве Стенице“; причу о граду Деви, који је подигнут „у доба вила“; причу о Детунати „громом удареној“, том брегу од базалта, који личи на грдну виолину од камена, у коју свира нечастиви за време бурних ноћи; бајку о Рефезату и његову вршку, који је ошишала нека вештица; бајку о торда-кланцу, који се начини под јаким ударцем мача светог Ладисава. Истина Миријота је веровала у све те измишљотине, али ипак зато била је љупко и умиљато девојче.

У њу се загледа више сеоских младића, којима као да, и не паде на памет, да је она јединица у бирову, газда-Колца, првога чиновника у Версту. У осталом они јој се у залуд удвараху; та она је била вереница Николе Дека.

Тај Никола или боље Ник Дек био је леп, влашки тип: кршан момак, двадесет и пет година, висока стаса, поносито уздигнуте главе; врлану му косу покрива бели калпак; бистра слободна погледа и неусиљена држања; на њему је грудњак од јагнеће коже, извезен по шавовима; цео његов труп сеђаше на витим, као у јелена, ногама, које чињаху одлучним његов ход и његове покрете. По занимању беше шумар, то јест колико грађанин толико војник. Он има-

На три врте од села они опет зађоше у некакву шуму, коју су морали прећи.

— Чича, обрте се Вањка свом чики мене много боле ноге.

— Како то, па ето нисмо прешли ни једну миљу хода.

— Не знам како, ама ме баш јако боле.

— Е, па, хајд, мало да седнемо, да се одморим.

И сиђоше с пута па седоше под једно дрво на траву.

Старац је седео погнув главу и размишљао о разним ствари ма. А Вањка, као мачка, поче се оевртати и пузити по трavi не скидајући погледа са чика Јакова и трудећи се да не да од себе ни најмањег шума, јер је знао да чича врло добро чује. На једно двајест корацаји он се подиже на ноге, потрча неколико корацаји саплићући се на сваком скоку о траву и бусење.

Прође тако неколико минута. Старац поче кашљувати. А Вањка застао иза једног дрвета и преплашено га посматра.

— Е, хајд, сад, време је — рече старац, држећи да поред њега седи његов љубимац.

Али Вањка не чу речи старчевих, него је по покретима руку његових познао, да се то сада њему обраћа, и инстинктивно подиже главу. И радозналост узме маха над страхом, што беше њим овладао, и по ноци се показа иза дрвета.

Слепи чича викну опет, па не добивши никака одговора, он пажљиво поче тражити палицом око себе, онде, где је Вањка седео. „Да није, заспао?“ помисли старац. Али Вањке није тамо било. И Јаковљево лице од једном се преобрази и уозбиљи.

— Вањка, о, Вањка! викао је он.

ђаше неколико њива у околини Верста, с тога се свиђаш оцу, а тако исто и кћери, јер се свагда показивао као љубазан и поносит младић; у осталом, свако му признаваше девојку и нико и не помишљао, да се у њу загледа из близа. —

Венчање Ника Дека и Миријоте Колца требало је да се слави кроз петнајест дана, у половини месеца, што иде. Тада ће се наравно цело село веселити. Газда Колц би већ све знао да удеси како треба. Та он не беше тврдица. Он је, истина, волео, да заради новаца али није ни жалио, да га потроши, кад је прилика. После те свечаности Ник Дек би се уселио у кућу, која би му припала после бирова, и када га онда буде осећала Миријота поред себе, њој се, плашљивој, неће више причињавати, као да се појављују авети из њених драгих прича, када, у дугим зимским ноћима, врата шкрипну или дрво пуцкара.

Да би попунили списак знаменитих лица у Версту, треба поменути још два, не мање важна, човека учитеља и лекара. —

Учитељ Ермод беше људина са наочарима од својих педесет и пет година, држећи свагда у зубима криву цев од своје луле са порцеланском главцом. На спошитој му лубањи беше ретка, чупава коса, а на глаткоме лицу, на левоме образу мали ожиљак. Његово главно занимање беше, да реже пера својим ученицима, којима је забранио употребу гвоздених пера из начела. А требало га је само видети, како их зашпиљава својим старим, оштрим ножићем! Па с каквом је тачношћу парао пера, жмирајући. Пре свега, захтевао је леп рукопис; на то је ишао сав његов труд, а и постигоше га његови ученици, кад их учи тако савестан учитељ. Остала настава била је тек у другом реду — и ми знамо, шта је предавао учитељ Ермод, шта је учио нараштај мушкараца и девојчица у својим школем клупама. —

А сад, да видимо лекара Патка.

Шта, рећи ће читалац, у Версту има лекара, а село опет верује у натприродне ствари?

Дабогме; само треба да размотримо боље титулу доктора Патка, као што смо учинили код титуле, коју је на се узео судија Колц.

Патак беше дебео, трбушат човечуљак од својих четрдесет и пет година; он је јавно лечио на начин, како се лечило у Версту и у околини. Својом непоколебљивом поузданошћу и оглушљивом говорљивошћу улевао не мање поверења, но пастир Фрик — што ће много рећи. Он продаваше савете и лекарије, али тако нешкодљиве, да нису погоршавали болове његових болесника, који би и сами со-

бом оздравили. У осталом, све је здраво крај Вулкана; ваздух је изврстан, заразне су болести тамо непознате, а ако ко умре, то је зато, што човек мора да умре и у том привилегованом куту Трансилваније. Што се тиче доктора Патка-а, — да! доктором га називаху! — ма да су га за таковога сматрали, ипак немађаше никаквога знања ни у видању, ни у чему. Он беше некада погранични болничар, коме је био посао, да чува и надгледа путнике, који су задржани на граници, да добију уверење о здрављу више ништа. То је канда, било доста за доброћудне Вершћане. Ваља још напоменути — чему се нико неће изненадити — да је доктор Патак био силна духа, као што приличи свакоме, ко се бави лечењем себи равних. Он не одбађиваше ни једне од оних празноверица, које се проношаху по карпатским пределима, па ни оне о замку. Он се томе смејао и ругао, и кад он бо пред њим споменуо, да већ дуго и дуго нико не сме да се приближи замку, одговорио би свакоме, ко би га хтео слушати:

„Верујте ми, ја бих се усудио да походом ту вашу чатрју.“

Ну, пошто му сваки веровао, шта више и не усуди, да му не поверује, доктор Патак не улучи прилику, да оде онамо и, у помоћ лаковерности, карпатски замак беше још увек обиштан неким тајанственим велом.

IV

За неколико минута новост чобанина Фрика прочу се по целоме селу. Газда Колц, држећи у руци драгоцен доглед, мало час се вратио кући са Николом Деком и Мириотом. У тај мах не беше на тераси никог до Фрик, опкољен од двадесеторо људи, жене и деце, којима се придружи неколико цигана, који не беху мање узбуђени, но остали Вершћани. Сви ови околише Фрика, навалише на њега питањима, а чобанин одговараоше оном охолом важношћу каквога човека, који је, Бог те пита какво чудо видео. —

Он понављаоше непрестано: „Да, да! кула се димила и још се дими, и димиће се догод не остане камен на камену!“

— Па ко је могао да запами ту ватру?... запита нека старица склопивши руке.

— Корт, одговори Фрик, назвавши ђавола именом, што га у овој земљи носи; да, Корт, а тај обешањак уме боље да потстрекне ватру, но да је гаси!“

После тога одговора сваки би погледао на кулу не би ли спазио дим поврх куле. Већина, најзад, тврђаше, да га је и видела, ма да је био потпуно невидљив на таквом удаљењу.

Али не доби одговора.

Старац се прекрсти. „Господе, Исусе Христе, где се здело то дете!“ промрмља уплашено и подиже се на ноге.

— Вањка! викну он дрхћућим гласом. Из даљине се одазва одјек... И све се смири. Старац задрхта телом стаде се провлачити између дрвља и грања пицајући рукама...

— Вања, Вањка! Ва...ааањка!

И опет се из даљине одазва само одјек. „Господе, Боже, како се то чудо десило са мном; где се могао дети то дете?“... И удари у вину

— Вањка, ооооВања!

Старац поче малаксавати. Дрхтао је као у грозници. Изгубивши сваку наду да ће наћи свога малог љубимца, он, изненада обезумив се од страха, баца палицу, и ухвати се рукама за главу. Капа му паде на земљу. Ветар стаде лепршати његове седе власи...

Вањка је све то гледао сакривен иза дрвета. Још у самом почетку, када је чика почео да га зове њему се јако ражали. А када слепи старац баца палицу, он изађе иза дрвета, и, дошавши му удари га руком по леђима.

— Ево ме, чико, ту сам — одговори он сузним гласом

Јаков дође к себи и брзо се окрете. Лице му се озари несклаваном радошћу.

— Ту си? Ти си то?... Сине мој, мој мили голубе!

И радост га обхрва. Не могући видети свога љубимца он га страшно загрли. Миловао га је по лицу својим сухим рукама... Онда га притисну на груди, бојећи се да га опет не изгуби.

— А где си био, лено чедо моје? запита га слепи старац примиравши се.

— Побегло сам, одговори Вањка.

— Побегло?! А од кога си ти то побегло?

— Од тебе, чико!

Старац се занија као да га неко лупи по сред темена. Лице му побледе. Усне му задрхташе. Вањкине га речи поразеше.

— Побегло од мене... Оставио свог чика у сред шуме? Оставио, слепо пеето, да скапа од глади?... Ах, остави га нека га вуци растргну!..

— Кувар ме је наговорио, прекиде га Вањка.

— Какав кувар?

Мали бегунац исприча разговор са куваром. Старцу клону глава. Лице му мркну. А у души овлада неизмерна туга, груди му се испунише болом јер осети да је сам самцит на овом свету. Старац паде на колена и с уздахом и плачем, пружи руке небу.

— Богородице, мајко божија, утехо моја, хранитељу мој, тебе, једино тебе имам ја на свету... ти си ми једина остала. Спаси ме мука, прими мене грешника!

Молитва га ражали и старац се заплака као дете.

Вањка је стајао у страни погнуте главе и брисао сузе.

Около све заћутало. Негде у даљини цвркућу тичице. Спокојство и хладовина раширили се у околу и као нека влага осећала се у ваздуху. Исток поче да руди. Сунце се рађа...

Драга Д.

Утисак те необичне појаве превазишао је све, што се могло замислити. Ну, да се задржимо мало овде. Нека се читалац превесе у оно душевно стање, у коме беху становници Верста, па се ни мало неће чудити ономе, што ћемо мало доцније испричати. Он не мора да верује у натприродне ствари, само нека се сети да су глупи сељаци са свим у то веровали. Неповерењу, што га је улевао карпатски замак онда, кад се држало, да је пуст, придружи се сада и ужас, јер изгледаше, да је насељен, па још каквим бићима, — силни Боже!

У Версту беше једно место од састанка, које похађаху испичутуре, а и они, који не пијаху, него воле, да после свршеног рада проразговарају мало о пословима, — ну, ових последњих беше, разуме се, мање. То, свакоме преступачко место, беше главна, или боље рећи једина, крчма у селу.

Она беше својина једнога јеврејина, Јоне, отресиога човека од својих шездесет година, љубазна лица; по његовим црним очима, кукастоме носу, истакнутим уснама, зализаној коси и традиционалној брадица могао си на први поглед познати правог семићанина. Услужан и љубазан, радо је, по каткад, позајмио мање своте, не захтевајући много јемства, нити гулећи кога; само је тражио, да му дужник врати зајам о уговореном року. Дај Боже, да сви јевреји у трансилванској земљи буду тако поштени и ваљани као крчмар у Версту!

На жалост, тај добри Јона је изузетак. Његови једноверци и браћа по занату, — јер сви су они крчмари, продају пиће и ситне ствари, — занимају се још и давањем у зајам и при томе су такви зеленаши, да ће најзад све земљиште прећи из руку урођеничких у страначке. Пошто ти Јевреји виде опет свој позајмљени новац кад и на врби грождје, то они постају имаоци заложних њива, што је за њих боље; те, ако обећана земља није више у Јудеји, можда ће једног дана бити забележена на географским картама Трансилваније.

Крчма код „Краља Матије“ — тако се зваше — беше на једноме углу оне терасе, која пресеца велику улицу у Версту, а сирам куће бировљеве. беше то нека стара страћара, пола дрвена пола камена, искрпљена по где где, а покривена неким зеленилом, у опће веома примамљива. Имађаше свега један бој, са стакленим вратима спроћу терасе. У унутрашњости, прво се улазило у пространу дворану, у којој беше столова за чаше, столица за госте, крчмарска полица од првоточна храста, на коме се пресјаваху плочице, лонци и чаше; за једном тезгом од црног дрвета Јона је увек стајао на расположењу својој муштерији.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

СИТНИЦЕ

Разводи брака у Европи Енглески народни посланик Хеникер Хаши публиковао је у „Нју Ревјуу“ европску статистику развода брака. У Енглеској долази један развод брака на 577 бракова, у Русији на 450, у Шкотској на 331, у Аустрији на 184, у Белгији на 169, у Угарској на 154, у Шведској на 134, у Холандији на 132, у Француској на 62, у Данској на 36, у Италији на 421. Од великих европских вароши најгоре стоји Париз; у Берлину је на 17 бракова један развод, у Бечу на 43 један а у Паризу на 13 један. Али то све није ништа. Америка је и у том претекла Европљане. Победни венац припада грофији Толанд у Конектикуту, (јединиене државе) јер се тамо сваки шести брак разводи.

* * *

Због једног котлета. Бразилијански набоб (богаташ) барон Феро, био је у ситницама толико трдица, колико је у неким стварима био распикућа. Н. пр. никад келнерима није давао бакшиша, и за то није код њих лепо записан. Једног јутра — он је станао у Риу, у богатом Маке — Хотелу — сиђе он у трпезију и наручи котлет за доручак. Јело му се допаде и он наручи још један. „Господине бароне — рече му келнер. — Овде је обичај да се једно јело само један пут служи.“ — „Тако?“ — рече Феро, па

устаде и изиђе. После 10 минута он се врати натраг. — „Келнеру — рече он. — Ја сам овај хотел купио и сад сам ја господар Али, пошто се ви не можете навикли да ме по мојој жељи послужите — то вас ја отпуштам и то с места!“ Онда седе за сто, узе своју салвету и викну другом келнеру: „Још један котлет!“

* * *

Из живота Фридриха П. Фридрих II, кад је био најљући могао је једна реч одобривољити само ако му се допала Једног дана његов га кочијаш изврну. Краљ није био повређен али, у гневу он полете са штаком на слугу. „Величанство! — рече слуга — Вас сматрају за највећег светског генерала, па сте опет по неку битку изгубили. Ето, данас је битка коју сам ја изгубио, али то је прва за тријесет година!“ Краљ га само погледа па се насмеја. И гнев његов прође на том.

ПОШАЛИЦЕ

Да се сешите. — Мајсторе, ово је ужасно! чизме ме страшно жуље.

— То сам ја и хтео! Бар нећете заборавити да их нисте платили!

* * *

У кафани. — Келнеру! Је л' био овде мој пријатељ Коста?

— Коста... Коста... Да, да, био је, па чим је платио отишао је.

— Платио?... Онда то није био он!

* * *

Дефиниција. Два ђака се препираху пуна два сахата не могући никако дефинисати: шта је част. Што један рекне други побије док тек дође им један друг.

— Молим те; шта је част? — викнуше му обојца једногласно

— Част је оно што сваки мора имати кад се представља — баци овај као из рукава.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Изашло је из штампе

ЧОБАНЧЕ

приповетка за децу

Хр. Шмида

С Француског превода удесио

Дим. Љ. Павловић

гим. VIII год.

Може се добити само код преводиоца. Цена је 0 20 дин. Распуштачи имају шесту књигу за труд а књижари 40% за готов новац. Нарудбине и новац слати потписом.

ОК. 1894.

Дим. Љ. Павловић

Шабац.

гим. VIII год.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НА КЊИГУ

ТРГОВАЧКА РАЧУНИЦА

Са нарочитим споразумом и одобрењем аутора најпотпуније трговачке рачунице, г. Карла Поргеса, директора трговачке школе у Бечу, по којој се предаје и у београдској, државној, трговачкој школи, израђена је кста на српском језику и штампана се ради лакоће у свескама, у којима ће бити обухваћене све могуће врсте трговачких рачуна.

Прва свеска која обухвата најобичније и најпотребније трговачке рачуне: Размере, Сразмере, Рачун Смесе, Верижне и Друштвене рачуне свију врста изнеће 6 табака, а цена ће јој бити 1 динар.

На сваких пет књига даје се једна на дар, а књижарима уобичајени рабат са бесплатном поштарном.

Ова ретка и потребна трговачка књига може корисно нарочито послужити трговачкој омладини, како у школи, тако и ван ове, јер она ће јој дати оно знање, које је свакоме трговцу најпотребније, а то је — рачун. За то се је надати да ће се трговачка омладина одазвати овој књизи онако, како изискује општа трговачка потреба.

Ко од господе трговаца и трговачких помоћника жели да набави ову важну трговачку књигу, нека се изволи на исту претплати најдаље до 1. новембра ове године, јер је после неће моћи добити, пошто ће се кста штампати само у онолико примерака колико се претплатника јаве.

Претплату прима краљ. срп. дворска књижара

22 септембра 1894 год.

Марка М. Марковића
у Београду.